

FOR DEFENSE
BUY
UNITED STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

Najstarejši
slovenski
dnevnik v
Ohio
Oglaš v tem
listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
Best
Advertising
Medium

FOR DEFENSE
BUY
UNITED STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) OCTOBER 8, 1941.

ŠTEVILKA (NUMBER) 237

Pavelić si zaman prizadeva, zatreti revolto ljudstva v nesrečni deželi

Zapetna okupacija dalmatinske obale po Italijanih je znamenje Paveličeve nemoči. — Lopov uvaja drastične dekrete po vzoru svojih totalitarnih učiteljev in gospodarjev.

Eleanor Packard, članica poštanskega štaba "United States Postal Service", poroča iz Italije sledeče: Rim, 7. oktobra. — Hrvatski "glavnik" Pavelić si je pričel prizadevati, in sicer s pomočjo svojih "ustašev" in z namenom, da bo prišel izvajati revolucije v razmerju 10:1, da bi se četniško vojno v Hrvatski. Nad 600 oseb ubitih. Dosele je bilo v Hrvatski ubitih nad 600 oseb. Ponovna okupacija hrvatske dalmatinske obale po italijanskih četah poenostavljuje priznanje, da Pavelić ne more sam ničesar opraviti proti elementom opozicije. Pavelić ni poklical Italijanov na pomoč, dokler ni podvel prejšnje vse drastične korake in ni izrpal vseh sredstev. Očigledno neprestano sabotaje, njihovih eksplozij in oboroženih napadov je končno razglasil, da bo umiril vsako opozicijo, ako se neha s svojo aktivnostjo. Pavelić italijanskega časopisja poroča, da italijanski časopisja naznanjajo, da bo nad 175 opozicionalcem izločenju poveljevalci za "ustaše" in "žide", ustreljeni ali oboješenih, četniki pa so ubili 400 hrvatskih, italijanskih in nemških častnikov in vojakov.

Krvolijte v deželi. Napadniki in četniki so te napadli neko vojaško kolo. V bližini Zagreba so ubili neke policijskega uradnika, bombarali so hrvatsko vojaštvo in njegovih orožnih vajah ter ubili neko selo v Hercegovini.

Napadene deklice so na policijski postaji identificirale napadalca. Deklice bi ga ubili, da ga niso ščitili policisti in častikarji, ki so se nahajali v sobi.

Naj povedo svojo zgodbo, ki je bila pri vseh enaka: V vsakem slučaju je rekel deklici, naj gre z njim v avtomobil, za kar ji bo dal "nikelj", da mu pomaga najti njegovega črnega in belega psička. Otroke je nato lopov odvažal na neki prazen prostor v Brooklynu. Kjer jih je kriminalno napadel. Dekle so odvabili policisti na drugo v sobo, kjer je nahajalo več osumljenih deklic. Dekle so deklice prepoznale svojega napadalca. Ena deklica je hčerka nekega policista, ki jo je spremljal v sobo, osumljeni. Toda deklica je policistu, očetu otroka, svoj revolver ter ga puščico na mizi v drugi sobi.

Očete bi bili zločinca ubili, da slednjega niso branili policisti in častikarji poročevalci, ki so se nahajali v sobi. En oče se je pričel po vsem telesu trestiti, nakar so mu pričele solze liti po licih. Splošnem kričanju so se pridružili še jetniki v sosednih celicah, ki so pričeli tuliti, kričati in tolči s svojimi kositrnimi skodelami ob železne palice ječ.

Državlanski pouk. Brezplačen pouk za državljanstvo se vrši v starem posloju Slovenskega narodnega doma, 6411 St. Clair Ave., vsak ponedeljek in četrtek, od 1. do 4. ure popoldne in vsak petek večer od 7. do 10. ure. Tisti, ki še niste državljani, imate sedaj izvrstno priliko, da se poslužite tega pouka in sicer, ako delate ponoči, lahko greste v šolo popoldne, ako pa čez dan delate, potem pa imate priliko pohajati ob petkih zvečer.

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte na sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Hitler in Horthy

Nedavno je obiskal Hitlerja na vzhodni fronti madžarski regent, admiral Horthy, katerega vidimo v družbi s Hitlerjem na gornji sliki.

Pet let stara deklica izgubljena osem dni v gorovju

Deklica je blodila v dežju in mrazu ter brez vsake hrane osem dni v goščavah White Mountains gorovja.

CONWAN, N. H., 7. oktobra. — Pet let stara deklica Pamela Hollingworth je naredila s svojimi roditelji izlet v White Mountains gorovje, kjer se je tekom piknikovanja in obeda izgubila od roditeljev, nakar je bilo vse iskanje zaman. Našli so jo šele danes, po osmih dneh in nočeh, ki jih je prebila v dežju in strupenem mrazu na prostem.

Deklica je imela nekoliko ozeble noge, sicer pa je bila najdena v zdravem stanju. Izgubila se je dne 28. septembra; ko so jo našli je tehtala 37 funtov, to je osem funtov manj, kot je tehtala, ko se je izgubila od staršev.

Deklica je povedala, da je spala na goli zemlji, pila je iz studencev, toda ničesar ni imela za jesti. Njen oče se je zjokal, ko so jo našli. Deklico so prepekljali v bližnjo bolnišnico, kjer jo bodo hranili nekaj dni s pravilno dieto, nakar jo bodo odpeljali zopet na njen dom.

Sweeneyjeva izjava

K Sweeneyjevi izjavi, ki so jo včeraj priobčili clevelandski listi, med njimi tudi naš časopis, je izjavil sodnik Frank J. Lausche, županski kandidat demokratske stranke da nima ničesar pripomniti. Sweeney je namreč dobro vedel, da ni z omenjeno izjavo naredil nikomer tolikšne usluge kakor jo je storil sebi, kajti prihodnje leto bo zopet kandidiral v kongres, kar bi se mu utegnilo zelo utepati, ako je ne bi javno izjavil za Lauschetu. Sicer pa je Lausche tako močan in popularen kandidat, da Sweeneyjeva izjava ne bo izpremenila ničesar na stanju stvari.

Državlanski pouk

Brezplačen pouk za državljanstvo se vrši v starem posloju Slovenskega narodnega doma, 6411 St. Clair Ave., vsak ponedeljek in četrtek, od 1. do 4. ure popoldne in vsak petek večer od 7. do 10. ure. Tisti, ki še niste državljani, imate sedaj izvrstno priliko, da se poslužite tega pouka in sicer, ako delate ponoči, lahko greste v šolo popoldne, ako pa čez dan delate, potem pa imate priliko pohajati ob petkih zvečer.

Konec stavke pri Graphite Bronze

Člani Mechanics Educational Society of America organizacije, zaposleni pri Graphite Bronze družbi v Clevelandu, so snoči na svojem shodu odglasovali, da pričnejo danes zjutraj zopet z delom, medtem pa bo njihov spor glede med predložen Narodno - obrambnemu posredovalnemu odboru, ki naj zadevo preišče ter o nji odloči.

Značilna izjava Canterburškega nadškofa o Rusiji

Nadškof je izjavil, da sme biti Velika Britanija ponosna na svojo zaveznico Rusijo, ki se bje za osvoboditev sveta.

LONDON, 7. oktobra. — Knezoškof Canterburški je včeraj izjavil, da prihaja iz Rusije vedno več znamenj o verski toleranci ter da bo po tej vojni izšla "nova Rusija", katere ljudstvo bo oživel "globok čut verstva."

"Misli Angležev se morajo usmeriti na vzhodne poljane, kjer bjejo zdaj Rusi svojo strašno borbo," je rekel nadškof. Izjavil je, da bje zdaj Rusija vojno za svobodo sveta, vojno "krvi, znojja in solza ter nezasišane poguma," in Velika Britanija sme biti resnično ponosna na svojo novo zaveznico.

Nadškof je dalje izjavil, da Anglija ni zainteresirana v Rusiji ne v stranko ne v njen ekonomski sistem, temveč v nov in herojski duh Rusije in vsega ruskega ljudstva, ki se s strastno ljubeznijo do svoje zemlje bori z ono silo, katere je zlomila moč zavojevalca Napoleona.

"Zdaj vstaja zopet na dan resnična Rusija!" je rekel nadškof.

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

SPOLETO ODKLANJA HRVATSKO KRONO

KAIRO, Egipt, 7. oktobra. — Neki Amerikanec, ki je pravkar prispel iz Zagreba, je izjavil, da se je italijanska vlada odrekla ideji, da bi posadila italijanskega vojvodo Spoleto, ki je član italijanske kraljevske hiše, na prestol "neodvisne" Hrvatske, ker je vojvoda izjavil, da se je premislil in da pod nobenim pogojem ne sprejme hrvatske krone. — Pavelić se bo torej moral ozreti za novim kraljem "Zvonimiro", ker Spoleto ve, da je zanj bolj zdravo, če ostane še nadalje Spoleto kakor pa če zamenja svoje ime z imenom Zvonimir.

Kapitan Halliday

Kapitan J. D. Halliday (na sliki) je bil poveljnik ameriškega parnika Steel Seafarer-ja, ki je bil te dni pogreznjen v Rdečem morju. Kapitana in njegovo posadko 35 moških je rešila neka angleška bojna ladja.

Fordova družba je pričela odslavljanje delavcev

Fordu bodo sledile tudi ostale družbe avtne industrije, tako da bo sredi zime približno 215,000 delavcev brez dela.

DETROIT, 7. oktobra.

Fordova družba je pričela danes odpuščati delavce, ko je morala okrniti produkcijo, ki ne spada v obrambne svrhe, ker ima za takšno produkcijo premalo materiala in surovin. Naznanja se, da bo v kratkem času okoli 20,000 Fordovih delavcev izmed 100,000 za kakih šest mesecev brez dela.

To bo prva odslovitve delavcev v avtni industriji, ki je v veliki meri preurejena za produkcijo narodno-obrambnih sredstev. Avtna industrija je bila namreč prisiljena okrniti produkcijo privatnih avtomobilov, za katere ji manjka produkcijski material, ki gre zdaj v prvi vrsti za obrambno industrijo. Fordovi družbi bodo kmalu sledile tudi druge družbe, tako da bo sredi zime brezposelnih približno 215,000 avtnih delavcev.

ODSLAVLJANJE SE JE PRIČELO MED NEIZVEŽBANIMI DELAVCI V OGROŽENI RIVER ROUGE TOVARNI, NAKAR SO SLEDILA ODSLOVITVE OZIROMA OKRNIŠE DOLAVSTVA TUDI V OSTALIH DVANAJSTIH FORDOVH NAPRAVAH V DEŽELI.

Fordovi urodniki pravijo, da upajo spomladi zopet najeti celotno število delavcev na delo.

PORUŠITEV MOSTU

SAUL STE. MARIE, Mich., 7. oktobra. — Danes se je zrušil pod težo nekega tovornega vlakca železniški most, ki je razpet preko Soo kanala in ki veže Superior jezero s Huron jezerom. Zaradi nezgode je zastal ves promet.

Most, lokomotiva in dvoje vagonov je padlo v kanal, katerega je popolnoma zamašilo, da je nemogoča vsaka paroplovba. Dva železničarja, ki sta se nahajala na lokomotivi, sta utonila.

Novorojenka

Družino Mr. in Mrs. Albert Cinco so obiskale vile rojenice in pustile zalo hčerko. Materino dekleško ime je bilo Frances Perko, ter je edina hčerka Mr. in Mrs. John Perko iz Collingwooda. Čestitamo!

Kapitan Halliday

Kapitan J. D. Halliday (na sliki) je bil poveljnik ameriškega parnika Steel Seafarer-ja, ki je bil te dni pogreznjen v Rdečem morju. Kapitana in njegovo posadko 35 moških je rešila neka angleška bojna ladja.

Fordova družba je pričela odslavljanje delavcev

Fordu bodo sledile tudi ostale družbe avtne industrije, tako da bo sredi zime približno 215,000 delavcev brez dela.

DETROIT, 7. oktobra.

Fordova družba je pričela danes odpuščati delavce, ko je morala okrniti produkcijo, ki ne spada v obrambne svrhe, ker ima za takšno produkcijo premalo materiala in surovin. Naznanja se, da bo v kratkem času okoli 20,000 Fordovih delavcev izmed 100,000 za kakih šest mesecev brez dela.

ODSLAVLJANJE SE JE PRIČELO MED NEIZVEŽBANIMI DELAVCI V OGROŽENI RIVER ROUGE TOVARNI, NAKAR SO SLEDILA ODSLOVITVE OZIROMA OKRNIŠE DOLAVSTVA TUDI V OSTALIH DVANAJSTIH FORDOVH NAPRAVAH V DEŽELI.

Fordovi urodniki pravijo, da upajo spomladi zopet najeti celotno število delavcev na delo.

PORUŠITEV MOSTU

SAUL STE. MARIE, Mich., 7. oktobra. — Danes se je zrušil pod težo nekega tovornega vlakca železniški most, ki je razpet preko Soo kanala in ki veže Superior jezero s Huron jezerom. Zaradi nezgode je zastal ves promet.

Most, lokomotiva in dvoje vagonov je padlo v kanal, katerega je popolnoma zamašilo, da je nemogoča vsaka paroplovba. Dva železničarja, ki sta se nahajala na lokomotivi, sta utonila.

Novorojenka

Družino Mr. in Mrs. Albert Cinco so obiskale vile rojenice in pustile zalo hčerko. Materino dekleško ime je bilo Frances Perko, ter je edina hčerka Mr. in Mrs. John Perko iz Collingwooda. Čestitamo!

MUSSOLINI ODREDIL SMRTNO KAZEN ZA VSE ZAROTNIKE

Berlin priznava oboroženo revolto v Jugoslaviji, ki jo vodi neka srbska mladenka.

NADALJNE EKSEKUCIJE V ČEŠKI IN MORAVSKI

RIM, 7. oktobra. — Premier Mussolini je nocoj odredil smrtno kazn za kovanje zarot proti italijanski državi v vseh po Italiji okupiranih teritorijih.

Nacisti priznavajo težave v Jugoslaviji. Berlin je snoči priznal, da se vrši v osrčju Jugoslavije oborožena revolto, kateri stoji na čelu neka srbska mladenka, in istočasno je priznal Berlin nove težave v ostalih zavojevanih državah vzhodno in zapadno od nemškega rajha.

Jugoslovanski vojaki in četniki so napadli mesto Šabac, ki leži samo 35 milj zapadno od Beograda, in so ga, kakor Berlin sam priznava, resno ogrožali, dokler niso bili vrženi v bitko vojaki redne nemške armade in uniformirana garda Paveličevih "ustašev."

Četniška sila, ki jo je vodila hčerka nekega srbskega odvetnika, je bila strta po nemškem vojaštvu.

Grozote v Parizu. V Parizu so potegnili iz reke Seine truplo neke ženske, voviteljice antiboljševskega gibanja.

Nemško poročilo iz Prage javlja eksekucije šestih nadaljnjih oseb, ki so bile obsojene v smrt zaradi veleizdaje, sabotaže in nošnje orožja.

Zidovske sinagoge v Češki in Moravski so zaprli za utemeljsam priznava, resno ogrožali, dokler niso bili vrženi v bitko vojaki redne nemške armade in uniformirana garda Paveličevih "ustašev."

Četniška sila, ki jo je vodila hčerka nekega srbskega odvetnika, je bila strta po nemškem vojaštvu.

Grozote v Parizu. V Parizu so potegnili iz reke Seine truplo neke ženske, voviteljice antiboljševskega gibanja.

NEMCI SO PRIČELI NOVO OFENZIVO PROTI MOSKVI

Rusi pravijo, da je zdaj napočila usodna ura odločilnih bitk za Moskvo.

ZNAČILNA IZJAVA SOVJETSKEGA PODKOMISARJA LOZOVKEGA

NEW YORK, 7. oktobra. — Angleški radio poroča, da so vrgli Rusi nemške armade, ki so obkoljevale Odeso, za petnajst kilometrov nazaj, to je iz dosega obstreljujočih topov.

Ruski uradni komunikacijski poročila o novi nemški ofenzivi proti Moskvi, ki so jo pričeli Nemci iz dveh smeri. Posebno srditi boji se vrše v okraju Vjazma, 150 milj zapadno od Moskve, in pri Brijanskju, 200 milj jugozapadno od Moskve.

Odločilna ura se bliža

Sovjetsko vodstvo daje jasno razumeti ruskemu ljudstvu, da je zdaj napočila najusodnejša ura in da se bodo tukaj razvile odločilne bitke. "Krasnaja Zvezda," organ sovjetske armade, pravi: "Sovražnik je vrgel na to fronto vse, kar ima, v prizadevanju, da prodre skozi. Mi mu moramo odgovoriti z uničujočim udarcem. Brezpogojno in za vsako ceno moramo streti nemške tanke, letala, topove in nemško moštvo."

Napoved Lozovskega

S. A. Lozovski, podkomisar zunanjih zadev, pa je izjavil: "Po vsej priliki imajo Nemci več sto tisoč moških, ki bi jih radi izgubili. Poskrbimo, da se jim izpolni njihova želja!"

Nemški poraz pred Leningradom

Pred Leningradom, proti kateremu je popustil nemški pritisk, so Rusi v srditih protinapadih pobili tisoče Nemcev ter jih zapodili vse okoli Leningrada nazaj. Sovjetski letalci so u-

ničili neko nacistično motorizirano kolono.

Budjenni je od smrti vstal. V bližini Odeso so čete maršala Budjennija (o katerem so Nemci pred tedni poročali, da ga je dal Stalin ustreliti), uničile dva bataljona avstrijske pehote, štiri bataljone Rumunov in en nacistični polk. Dalje na jugu pa so sovjetski letalci uničili 64 nemških tankov in oklopnih avtov.

Odločilna ura se bliža. Sovjetsko vodstvo daje jasno razumeti ruskemu ljudstvu, da je zdaj napočila najusodnejša ura in da se bodo tukaj razvile odločilne bitke. "Krasnaja Zvezda," organ sovjetske armade, pravi: "Sovražnik je vrgel na to fronto vse, kar ima, v prizadevanju, da prodre skozi. Mi mu moramo odgovoriti z uničujočim udarcem. Brezpogojno in za vsako ceno moramo streti nemške tanke, letala, topove in nemško moštvo."

Napoved Lozovskega. S. A. Lozovski, podkomisar zunanjih zadev, pa je izjavil: "Po vsej priliki imajo Nemci več sto tisoč moških, ki bi jih radi izgubili. Poskrbimo, da se jim izpolni njihova želja!"

Nemški poraz pred Leningradom. Pred Leningradom, proti kateremu je popustil nemški pritisk, so Rusi v srditih protinapadih pobili tisoče Nemcev ter jih zapodili vse okoli Leningrada nazaj. Sovjetski letalci so u-

ničili neko nacistično motorizirano kolono.

Budjenni je od smrti vstal. V bližini Odeso so čete maršala Budjennija (o katerem so Nemci pred tedni poročali, da ga je dal Stalin ustreliti), uničile dva bataljona avstrijske pehote, štiri bataljone Rumunov in en nacistični polk. Dalje na jugu pa so sovjetski letalci uničili 64 nemških tankov in oklopnih avtov.

Odločilna ura se bliža. Sovjetsko vodstvo daje jasno razumeti ruskemu ljudstvu, da je zdaj napočila najusodnejša ura in da se bodo tukaj razvile odločilne bitke. "Krasnaja Zvezda," organ sovjetske armade, pravi: "Sovražnik je vrgel na to fronto vse, kar ima, v prizadevanju, da prodre skozi. Mi mu moramo odgovoriti z uničujočim udarcem. Brezpogojno in za vsako ceno moramo streti nemške tanke, letala, topove in nemško moštvo."

Napoved Lozovskega. S. A. Lozovski, podkomisar zunanjih zadev, pa je izjavil: "Po vsej priliki imajo Nemci več sto tisoč moških, ki bi jih radi izgubili. Poskrbimo, da se jim izpolni njihova želja!"

Nemški poraz pred Leningradom. Pred Leningradom, proti kateremu je popustil nemški pritisk, so Rusi v srditih protinapadih pobili tisoče Nemcev ter jih zapodili vse okoli Leningrada nazaj. Sovjetski letalci so u-

ničili neko nacistično motorizirano kolono.

Budjenni je od smrti vstal. V bližini Odeso so čete maršala Budjennija (o katerem so Nemci pred tedni poročali, da ga je dal Stalin ustreliti), uničile dva bataljona avstrijske pehote, štiri bataljone Rumunov in en nacistični polk. Dalje na jugu pa so sovjetski letalci uničili 64 nemških tankov in oklopnih avtov.

Odločilna ura se bliža. Sovjetsko vodstvo daje jasno razumeti ruskemu ljudstvu, da je zdaj napočila najusodnejša ura in da se bodo tukaj razvile odločilne bitke. "Krasnaja Zvezda," organ sovjetske armade, pravi: "Sovražnik je vrgel na to fronto vse, kar ima, v prizadevanju, da prodre skozi. Mi mu moramo odgovoriti z uničujočim udarcem. Brezpogojno in za vsako ceno moramo streti nemške tanke, letala, topove in nemško moštvo."

Napoved Lozovskega. S. A. Lozovski, podkomisar zunanjih zadev, pa je izjavil: "Po vsej priliki imajo Nemci več sto tisoč moških, ki bi jih radi izgubili. Poskrbimo, da se jim izpolni njihova želja!"

Nemški poraz pred Leningradom. Pred Leningradom, proti kateremu je popustil nemški pritisk, so Rusi v srditih protinapadih pobili tisoče Nemcev ter jih zapodili vse okoli Leningrada nazaj. Sovjetski letalci so u-

ničili neko nacistično motorizirano kolono.

Budjenni je od smrti vstal. V bližini Odeso so čete maršala Budjennija (o katerem so Nemci pred tedni poročali, da ga je dal Stalin ustreliti), uničile dva bataljona avstrijske pehote, štiri bataljone Rumunov in en nacistični polk. Dalje na jugu pa so sovjetski letalci uničili 64 nemških tankov in oklopnih avtov.

Odločilna ura se bliža. Sovjetsko vodstvo daje jasno razumeti ruskemu ljudstvu, da je zdaj napočila najusodnejša ura in da se bodo tukaj razvile odločilne bitke. "Krasnaja Zvezda," organ sovjetske armade, pravi: "Sovražnik je vrgel na to fronto vse, kar ima, v prizadevanju, da prodre skozi. Mi mu moramo odgovoriti z uničujočim udarcem. Brezpogojno in za vsako ceno moramo streti nemške tanke, letala, topove in nemško moštvo."

Napoved Lozovskega. S. A. Lozovski, podkomisar zunanjih zadev, pa je izjavil: "Po vsej priliki imajo Nemci več sto tisoč moških, ki bi jih radi izgubili. Poskrbimo, da se jim izpolni njihova želja!"

Nemški poraz pred Leningradom. Pred Leningradom, proti kateremu je popustil nemški pritisk, so Rusi v srditih protinapadih pobili tisoče Nemcev ter jih zapodili vse okoli Leningrada nazaj. Sovjetski letalci so u-

ničili neko nacistično motorizirano kolono.

Budjenni je od smrti vstal. V bližini Odeso so čete maršala Budjennija (o katerem so Nemci pred tedni poročali, da ga je dal Stalin ustreliti), uničile dva bataljona avstrijske pehote, štiri bataljone Rumunov in en nacistični polk. Dalje na jugu pa so sovjetski letalci uničili 64 nemških tankov in oklopnih avtov.

Odločilna ura se bliža. Sovjetsko vodstvo daje jasno razumeti ruskemu ljudstvu, da je zdaj napočila najusodnejša ura in da se bodo tukaj razvile odločilne bitke. "Krasnaja Zvezda," organ sovjetske armade, pravi: "Sovražnik je vrgel na to fronto vse, kar ima, v prizadevanju, da prodre skozi. Mi mu moramo odgovoriti z uničujočim udarcem. Brezpogojno in za vsako ceno moramo streti nemške tanke, letala, topove in nemško moštvo."

Napoved Lozovskega. S. A. Lozovski, podkomisar zunanjih zadev, pa je izjavil: "Po vsej priliki imajo Nemci več sto tisoč moških, ki bi jih radi izgubili. Poskrbimo, da se jim izpolni njihova želja!"

Nemški poraz pred Leningradom. Pred Leningradom, proti kateremu je popustil nemški pritisk, so Rusi v srditih protinapadih pobili tisoče Nemcev ter jih zapodili

» ЕНАКОПРАВНОСТ «

 104

Na drugi strani pa je zopet malo verjetno, da bi bil Nemci pripravljeni tvegati tako ogromno škodo na svojem prestižu, kakor bi jo gotovo doživeli, če se umaknejo izpred Ljeningrada. Izgubo tega prestiža bi moglo na domestiti samo naglo zavzetje Moskve ali kavkaških oljnih polj. Toda švedski opazovalci položaja so pre pričani, da ne more Nemčija nobene teh operacij izvesti pred zimo, zato se je pričelo ugibati, da-li hočejo

nemške oblasti nalašč zazi-
položenje sigurnosti in var-
zopet napadejo. — Toda
drugo, Rusov ne bodo naš

bati Ljeningrad v zmotno raz
nosti, da ga potem toliko laž
naj že Nemci store eno a
li nepripravljenih.

Kri ni voda! Odpri roke, o
pri srce, ofiraj bratovske solz
Darujte v sklad slovenske se
cije Jugoslovanskega pomožn
ga odbora!

6502 ST. CLAIR AVE.
Avtomobili in bolniški voz re
Mi smo vedno priprav
COLLINWO
452 East 152nd Street

NI ZAVOD
ENDICOTT
dno in ob vsaki uri na razpolo
ljeni z najboljšo potrebo.
ODSKI URAD:
Tel.: KEMMERE SH

NI ZAVOD
ENDICOTI
mo in ob vsaki uri na razpolo-
eni z najboljšo potrebo.
DSKI URAD:
Tel.: KEMORE 511

Erbin Kristan v Cankarjevem glasniku:

Jugoslavija

Odkar so našji prišli na krmilo, se vtepa mladini ideja "Herrenvolka" v glave in ta zločinsko blazna teorija je tako prevzela ves veliki del naroda, ki je pod popolnim vplivom nacizma, da je izgubil smisel za vse resničnosti in ravna kakor v pijanosti. Vsi socialni problemi so tej mladini španske vasi; znanost ima v Nemčiji le toliko veljave, kolikor more s svojimi iznajdbami izpopolniti moralna sredstva in prevariti stradalce ljudstva z "Ersatz". O kulturi drugih narodov ne ve današnji Nemec ničesar, ker služi nacijski ideji le vera, da so vsi drugi barbari brez znanja, brez umetnosti, brez najpriprostejših atributov civilizacije in da so vsled tega Nemci tisti, ki morajo "oplemeniti" svet. Iz tega seveda nujno izvira zaničevanje vsega, kar ni nemško in "arijsko" in tako je dobila vojna, hočeš, nočeš, narodnostno značaj. In vsi "premagan" narodi trpe ne le zaradi tega, ker imajo živeža, po katerem hrepeni Nemčija, tovarne, v katerih se lahko izdelujejo potrebščine za Nemčijo, rude, iz katerih se lahko kuje orožje za Nemčijo, ampak tudi zato, ker niso Nemci, ampak "inferiorna plemena."

A tudi v tem so razlike v stopnjah. Nobenemu narodu se ne godi dobro pod nacijsko peto. Na Danskem in v Franciji, v Belgiji in Norvegiji so "Gesslerjevi klobuki," povsod se mora Nemcu dati prednost in izkazovati spoštovanje. Toda najhujši prostori tega pekla so odkazani Slovanom, najbolj hite Nemci z iztrebljanjem Čehov, Poljakov, Slovencev, Srbov, podkarpatskih Rusov itd. Kajti Hitler je od mladih nog poleg Židov najbolj sovražil Slované, česar se je naučil od pangermanskih kričaveč nekdanje habsburške Avstrije, to zagriženo sovraštvo je prinesel s seboj v Nemčijo in s tem je okužil vso svojo okolico in odkar je postal gospodar Nemčije, vso nemško mladino.

Ščasoma se mora po nacijskih idejah germanizirati ves svet. Toda za ponemčenje Francozov, Ircev, Špancev, Turkov, Kitajcev, Amerikancev je dovolj časa, kajti po Hitlerjevih prerokanstvih bo nacijski imperij trajal tisoč let in zato se ne mudi z delom, ki bi v sedanjem trenutku bilo pretrdo in bi izzvalo preveč nepotrebnega odpora. Toda Slovan niso v nacijskih očeh mnogo boljši od živine. Sovraštvo do vsega, kar je slovansko, je tako živo v Hitlerjevem srcu, da ga peče sama misel na eksistenčo Slovanov kakor žrjavica in nacijsko zaničevanje Slovanov je tako veliko, da jim ne priznavajo nobene odporne sile sploh. Zato jih je treba iztrebiti čim hitreje in vsako sredstvo je opravljeno za ta "vzvišeni" namen.

Pokazalo se je to takoj, ko so prve nacijske čete vkorakale v živovane krkonoske kraje Čehoslovaške. Še jasneje je postalo to, ko so nemški tanki pridrveli v Prago. V Avstriji je bilo nacijsko gospodstvo okrutno, na Češkem je bilo zverinsko. V polni nagoti se je bestijalnost pokazala, ko je svastika zavihrala nad Varšavo in so začeli Poljake na tisoče in tisoče odganjati v nemško sužnost. V Berlinu so takrat javno zatrjevali, da v dvajsetih letih ne bo več Poljakov.

Z enakimi metodami delajo sedaj v Jugoslaviji, le da so medtem pridobili toliko izkušenj, da postopajo še z večjo izbratenostjo in ne hodijo po nobenih ovinkih, ampak sekajo bližnice vse poprek. Najprej je dekretirano uničenje Slovencev, s katerimi imajo približno tako kakor Rimljani, ko so osvojili Kartago. Zlopi, konfiskacije, izgoni na debelo, uboji in umori si sledijo kakem obsegu in tako naglo, da bi moral namen postati očiten tudi slepecu. Ko je "Gaurat" Franz Steindl 10. maja postal gospodar slovenskega Štajerja s tem, da je bil imenovan za voditelja nacistične organizacije "Steirischer Heimatsbund," je poveljal, da mu je Hitler ukazal: "Machen Sie mir dieses Land wieder deutsch!" In na neki nemški proslavi v Mariboru je izjavil, da bo najsrečnejša ura njegovega življenja, kadar bo mogel stopiti pred Fuehrerja in mu naznaniti, da je izvršil povelje. Tedaj se je pričelo zapiranje, razposeljevanje, izganjanje in ubijanje Slovencev na Štajerskem na debelo in podrobnosti tega krvoločnega procesa, katerega sledi nemško naseljevanje izpraznjenih krajev, so tako strašne, da bi se človeku zdele neverjetne, če ne bi bile potrjene od mnogih popolnoma nepristranskih opazovalcev in če ne bi prejšnje izkušnje pokazale, da se od nacijskega lahko pričakuje vsako divjaštvo. Saj prekaša tudi to, kar sedaj počenja v Rusiji celo krvoločnosti Japoncev po zavzetju Nankinga.

★

Madžari se uče od svojih nacijskih vzorov in jih po možnosti ponemajo v krajih, ki so jim bili prisojeni.

Belgrad je na pol razdejan, neprimerno huje kot je bil v prvi svetovni vojni in nemška uprava v Srbiji, ki z vsemi silami, kar jih ima na razpolago, ne more zatreči četniškega bojevanja, niti nad civilnim prebivalstvom, goni otroke in delavce v nemško sužnost in si prizadeva, decimirati Srbe. Na jadranski obali pa pašujejo Italijani, komaj vedoči, da jih nacijski "za-nemiki" le začasno tolerirajo, ker čas za končni obračun še ni dozorel.

★

Tako bi se zdelo, da je usoda Jugoslavije zapečaten, njeno telo položeno v grob in njen duh mrtev za vekomaj.

Toda v urah največje bridkosti je najbolj potrebno upanje, v najčrnejši temi je najbolj potrebna lučka. Kadar je sovraznik najmočnejši, je najbolj na mestu pogum. Jugoslavijo polagajo v grob, toda njen duh ni mrtev. Vse temnice, vsa vešala in vse krogle ga ne ubijejo. Jugoslavija, ponižana, trpinčena, ukrižana čaka na svoje vstajenje. In njena vera je opravičena kakor vera v zmago demokracije našega sveta.

Dan se še ni naredil in noč bo morda še dolga — nihče ne more povedati, kako dolga — toda kdor pazno gleda, lahko opazi tu in tam iskro v temi in blesketanje v črnih oblakih. Nacijski rokovnjači so bili pripravljeni za hitro, kratko, porazno — za bliskovito vojno. In nekaj časa se je zdelo, da udari usodna strela takoj, kjer se prikaže nacijsko strašilo. Po padcu Poljske so Nemci ukali: "Zdaj smo pokazali svetu, da je zoper našo silo vsak odpor zamen." In zdelo se je, da potrjuje dežela za deželo to bahanje. Ko je celo Francija po neverjetno kratkem odporu padla, se je zajedel obup celo v srca, ki ga prej nikdar niso poznala. V Berlinu pa so se pripravljali za proslavo "najsijajnejše zmage v zgodovini," kajti jasno jim je bilo, da je po kapitulaciji Francije Anglija obsojena na hiter pogin.

Tedaj je njihova jasnovidnost prvič okrutno prevarila nacije. V trenutku največje nevarnosti je vstala Anglija, ne več Chamberlainova, temveč ljudska Anglija in pokazala svetu, kako se zna boriti narod, ki ljubi svobodo — ne le s pesniško besedo, ampak z vsem svojim bitjem. Čudoviti odpor angleškega ljudstva je zapisal začetek padanja nacijskega nasilstva.

Nemški bombniki in tanki so prinesli rajhu še nekoliko novih zmag. Toda angleška jeklena vztrajnost je vrnila zaslužnjenim up in v oslabela srca se je začel vračati pogum. Vera v titansko moč nemškega orožja je začela pešati; kjer je včasih zadostovala peščica gestapovcev, morajo danes številne divizije krotiti bolj in bolj se dvigajočo upornost potlačenih...

★

Na drugi strani Evrope je naposled vstala Rusija. Če bi bila storila to prej, namesto da je pošiljala ukor Bolgarski in izražala besedne simpatije Jugoslaviji...

Toda sedaj ni čas za rekriminacije in kdor bi s tem začel, ne bi mogel skoraj nikomur priznati očitkov. Danes je sovjetska Rusija v boju na življenje in smrt s fašizmom in jasno nad vsak dvom se je pokazalo, da je v tem boju ves ruski narod, oziroma vsi narodi sovjetske zveze zedinjeni. In to je druga silna prevara, ki jo je doživel nacizem. Povsod so Hitlerjevci zmagovali z odločujočo podporo petih kolon, a naenkrat so spoznali, da v Rusiji te njihove dragocene zaveznice ni. O — nemške armade so tudi brez te pomoči napredovale. Zasedle so lepe kose ruskega ozemlja, toda kljub vedno se ponavljajočim vestem iz Berlina, da se operacije "vrše po načrtu," vendar ne gre po loju in načrt nemškega generalnega štaba mora biti sila potrpečljiv, kajti po njem bi morala biti vsa ruska vojna sila že davno uničena in v Moskvi bi morala biti vlada, kakršna je za Francoze v Vichyju.

Bliskovita vojna se je izjalovila proti Angliji in drugič je odrekla v Rusiji. In upi podjarmljenih so dobili novo moč.

★

Ni nam na misli, da bi triumfirali. V še dolgo ne dokončanem poglavju zgodovine je zapisano še mnogo krutih bojov, še mnogo razočaranj, še mnogo hudega trpljenja. Demokracija se mora skrbno varovati novih napak, da ne pada sama nacijem orožja. Toda pokazalo se je, da je bil smrtni strah pred nacizmom neopravičen in da je zmaga nad najbolj barbarskim tiranstvom vseh časov mogoča. Doseči se ne more brez boja, brez žrtev, brez dela. A demokratične sile so se začele dramiti, spoznavati so jele resno nevarnost, a tudi zavedati so se začele svojih sposobnosti in moči.

Tudi Jugoslavijo more rešiti le demokracija in še nikdar ni bilo zanjo tako potrebno kot sedaj. Tudi naše ljudstvo se mora popolnoma zdramiti in priti do zavesti, da je bodočnost v rokah svobodo ljubečih ljudstev. Osvoboditev ne pride tistim, ki čakajo na to, kar prinesejo dogodki; sami morajo poseči v zgodovino in pripraviti bodočnost s svojim delom, v sporazumu in slogi z vsemi, ki se bojujejo za enak svet.

Angleško delavstvo je dalo vsemu svetu sijajen zgled. Sedaj mu ga daje složna borba ruskih ljudstev. Tudi Jugoslovanom ga daje. Če hočejo svobodo, je sedaj čas, da si zavijajo rokave in se lotijo dela.

Za Francoze, ki so prodani nacijskim despotom morajo danes govoriti njihovi rojaki v tujini, ki so se zbrali pod De Gaullovo zastavo. Jugoslovanom v domovini so zamašena usta; zanje morajo govoriti njih rojaki v deželi, v kateri je beseda in misel svobodna. Kajti potrebna ni le beseda vlad in uradnih zastopnikov, ampak še važnejša je in bo beseda, ki pride iz ljudstva samega. Njemu je dano, da pripravi pot za novo, svobodno, demokratsko Jugoslavijo v družbi ostalih svobodnih, demokratskih narodov. Od njegovega dela je odvisno Vstajenje. (KONEC.)

Kri ni voda! Odpri roke, od-pri srece, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sek-cije Jugoslovanskega pomožne-ga odbora!

Asthma Mucus Loosened First Day

For Thousands of Sufferers

Choking, gasping, wheezing spasms of Bronchial Asthma ruin sleep and energy. In-gredients in the prescription Mucosol quickly circulate through the blood and common-ly help loosen the thick strangling mucus the first day, thus aiding nature in palliating the terrible recurring choking spasms, and in promoting freer breathing and restful sleep. Mucosol is not a smoke, dope, or in-jection. Just pleasant, tasteless, palatable tablets that have helped thousands of suf-ferers. Printed guarantee with each package money back unless completely satisfactory. Ask your druggist for Mucosol today. Only 60c.

OGLAŠAJTE V —
"ENAKOPRAVNOSTI"

Getting Up Nights Makes Many Feel Old

Do you feel older than you are or suffer from Getting Up Nights, Backache, Nervous-ness, Leg Pains, Dizziness, Swollen Ankles, Rheumatic Pains, Burning, scanty or fre-quent passages? If so, remember that your kidneys are vital to your health and that these symptoms may be due to non-organic and non-systemic Kidney and Bladder trou-bles—in such cases CYSTEX (a physician's prescription) usually gives prompt and joyous relief by helping the kidneys flush out poisonous excess acids and wastes. You have everything to gain and nothing to lose in trying Cystex. An iron-clad guarantee wrapped around each package assures a re-fund of your money on return of empty package unless fully satisfied. Don't take chances on any kidney medicine that is not guaranteed. Don't delay, Get Cystex (Eps-tex) from your druggist today. Only 60c. The guarantee protects you.

NOVICA

IMA LE TEDAJ SPLOŠNO VREDNOST KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 5311

Novice radevolje priobčujemo brezplačno

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z de-ja-njem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19____

YOU GIRLS WHO SUFFER Distress From MONTHLY FEMALE WEAKNESS

AND NEED TO BUILD UP RED BLOOD!

TAKE HEED If you have all or any one of these symptoms: do you suffer headache, cramps, back-ache, nervousness, weakness, crankiness, distress of "irregulari-ties," periods of the blues, a bloated feeling—due to functional monthly disturbances?

Then start at once—try Lydia E. Pinkham's Compound Tablets (with added iron). Pinkham's Tablets are famous for relieving monthly pain and distress. Thou-sands of girls and women report

remarkable benefits! Taken regu-larly—they help build up resistance against such annoying symptoms. Lydia Pinkham's Compound Tablets are also especially helpful in building up red blood and thus aid in promoting more strength and energy. Follow label direc-tions. WORTH TRYING!

Most "MIDDLE-AGE" Women 38-52 Years Suffer Distress At This Time!

If this period in a woman's life makes you cranky, restless, nervous, irritable, tired, blue at times, suffer weakness, dizzi-ness, hot flashes, distress of "irregularities"—

Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Com-pound. It's one medicine you can buy today made especially for women—it helps relieve distress due to this functional disturbance. Lydia Pinkham's Compound has helped hun-dreds of thousands of women

to go smiling thru trying "mid-dle age."

Taken regularly—Lydia Pinkham's Compound helps build up resistance to such an-noying symptoms that may be-tray your age faster than any-thing. Also very effective for younger women to relieve monthly cramps. Follow label directions. WORTH TRYING!

HAIR-BREADTH HARRY

WHAT AN OATION. BELINDA! YOUR ACTING HAS SNEPT THEM OFF THEIR FEET!!

BLINKY, OL' GALL! YOU'VE SAVED THE DAY!

I-I JUST DID MY BEST FOR HARRY!

YOUR HARRY WHOM THESE PEOPLE NAME TO HONOR FOR HIS GRAND INTERPRETATION OF "HAMLET" WALKED OUT ON THEM AND US TO LOOK FOR YOU! GAVE UP HIS CAREER--

THEY WANT TO BESTON THE MEDAL THEY HAD FOR HIM-- ON YOU! GO OUT THERE, KID--!

NO! NO! IT WOULDN'T BE RIGHT!

PLEASE MISS AN-BLINKS!

FROM THE SAFETY OF THIS EXIT, I'LL BLAST THEIR KO-TOWS AND THEIR PRECIOUS SKINS TO SMITHERS!

ON TERRIBLE TORMENT! ON GRIEVING TORTURE! WHAT HAVOC WILL THAT BOMB WREAK!!

PAUL KELLER:

10

CVET NAŠE VASI

ROMAN

"Ne, ne, Jože, o tem ni govorila. Ne vem, če boš mogel ti, kot moški, to razumeti: so ženske, ki jih je sram, da bi se v drugi poročili, posebno še, če imajo odrasle otroke. In naša mati so ženska te vrste."

"Pa če jim nisem premalo in jim nisem zoprno, čemu bi se pa potem sramovali?" je vprašal. "To je vendar neumnost!"

Videla je, da je ne bi razumel. Ta nežna zadeva je bila pač samo za ženske; moški so preveč robati za to. In dejala je:

"Mati se sploh ne bi več poročili, pa bodisi, da bi prišel tak ali tak ponje. In če bi se že poročili, bi le tebe vzeli, Jože. A tudi tega niso zmogli. Če že drugače ne moreš, pa si razlagaj tako, da so imeli rajnega očeta preveč radi."

To mu je šlo v glavo. Otožno je prikimal in spet vzel vaje v roke. Vaščane sta srečavala. Jože je premišljeval: Take so ženske; ničvredneži so jim všeč, poštenjakov pa ne marajo. Tak ga je Mina vendarle spoznala! Bržkone ve za to tudi gospodinja in morda tudi drugi to vedo. Zelo ga je bilo sram. Dozdeval se je kot kak predrznež, ki se je osmešil in so ga nato zavrnili.

"Mina," je dejal, "najrajši bi šel že jutri proč."

Preplašena ga je pogledala. "Veš," je izjekljal, "sram me je vprico tebe, vprico matere in vseh drugih. Rad bi šel kmalu od vas."

Razumela je, kaj se godi v

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Pospesevanje farm

Zgoraj je Claude R. Wickard, tajnik poljedelstva, ki govori v Chicagu na zboru, katerega se je udeležilo 40 zastopnikov dvanajstih agrikulturnih držav, da se pospeši poljedelstvo. Na spodnji sliki so trije izmed teh zastopnikov.

DRESSMASTER

ELEKTRIČNI ŠIVALNI STROJ

model 67-107

White električni šivalni stroj, izdelan iz finega orehovega lesa. Ko se zapre, je pripraven za pisalno mizo. Cene so od 44.95 naprej

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 ST. CLAIR AVE.
819 E. 185 ST.

njegovi duši. Težka skrb ji je stisnila srce.

"Jože, kaj bi mogel pustiti me ne samo — zdaj ob košnji in žetvi? Mati so bolni, Lojzeta ni — Bernard in Tone sta še otroka — kaj naj sama ostanem, jaz, dekle? Ali boš šel, preden si morem dobiti kako pomoč?"

Zardelih lic se je obrnila k njemu.

Prvikrat v življenju je videl, da so Minine oči solzne. Pa je poglaval konja in odvrnil:

"Naj bo, Mina; žetve še počakam. A potem me moraš pustiti, da grem."

Svojo veliko roko je položila na njegovo desnico in rekla:

"Zahvaljen Jože! Pa žetvi pa le pojdi."

11.

Na osmo uro je šlo. Mina se je začudila, ko je dobila v veži mater, pripravljeno za odhod. Odvedla jo je v sobo in vprašala, kaj namerava. Mati ji je povedala, da je prišla Šobrovka, ki ve za Lojzetov naslov. Zdjaj pa gre k njej, da dobi naslov.

"Kaj pa boste z naslovom?"

"Moj Bog — pisala mu bom, da naj — da naj pride domov!"

"Kaj pa naj doma?"

Mati je brezupno zakrivila z rokami. Mina je trdo, tiho in

jedko nadaljevala:

"Ali naj popiva, kvarta, razgraja, lovi punice? Drugega vendar ne zna!"

V očeh se ji je iskriko vse isto sovraštvo in ves gnus, ki ga je Mina občutila sprico lenobe in nemarnega življenja. Mati je vzdihovaje sedla za mizo.

Popravljalnica čevljev

Za časa velikih vojaških vaj je bila ustanovljena v Fultonu, La., velika vojaška popravljalnica čevljev, ki je oskrbovala čevlje za 200,000 mož.

Governerjev sin

Na sliki je Peter L. Lehman, star 24 let, sin governerja države New York, ki je vstopil prostovoljno kot pilot kanadske zračne sile.

"Oh, naj pride vendar nazaj! Pomisli, da je v tistem pregrešnem gnezdu, v Hamburgu!"

"Hamburg ne more biti hujši ko Loka."

"S Šobrovim Matijcem je skupaj, s tistim iz prisilne delavnice!"

"Se še ne ve, kdo od njiju je hujši."

"Ah, kako si neusmiljena, Mina!"

Mina ni koj odgovorila. Pomislila je, ali je ta materina beseda resnična. Da, resnična. Zares je neusmiljena. A neusmiljena in trda hoče biti in ostati.

Tele materine roke, ki so ležale pred njo na mizi, so bile tudi trde, trde od trdega dela. A za otroke, zlasti za prvorojenca, so bile te roke dosti premehke. Mina se je spomnila, kako je nekoč mati, ki je bila sicer tako mirna, vsa jezna in polna hudih besed tekla k učeniku, ker je bil vendarle nekoč natepel Lojzeta.

In župnik ni Lojzeta nič več maral za ministranta, pa mati vse leto ni šla v cerkev in tudi ni hotela ničesar darovati za novi zvon. Nekega drvarja, ki je zaslužil Lojzeta, kako je razdiral ptičja gnezda, in je Lojzeta oklofutil, je mati za zmeraj spodila iz službe. In to se je zdaj maščevalo.

"Zakaj pa niste Šobrovke vprašali za naslov tedaj, ko je bila še tu?"

"Je odšla, preden sem jo mogla vprašati."

"Gotovo je niste lepo sprejeli?"

Mati je molčala.

Mina je povzela:

"Mislim, da ni bilo prav od nas, ko smo Šobrovo Ančko spodili iz hiše. Brhko, delovno dekle je bila. Seveda pa ne vem, če bi bila imela toliko moči, da bi kot Lojzetova žena spravila svojega moža na pravo pot."

"Ona je bila dekla," je užaljeno dejala mati, "in njen brat je bil v prisilni delavnici!"

Vstala je in se bližala vratom. "Zdaj grem po naslov."

Mina jo je rezko pogledala.

"Lepo vas prosim, mati, nikar

Kri ni voda! Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

ne hodite! Neumno bi bilo klicati Lojzeta nazaj. Jaz ne dovolim, da bi prišel spet domov!"

Mati se je v velikem začudenju okrenila.

"Ti ne dovoliš? Križ božji, kaj moja beseda nič več ne velja pri hiši?"

"Nič kar bi nasprotovalo moji volji," je s poudarkom odvrnila Mina.

"Ali se klicuješ na pooblastilo?"

"Se. V poglavitnih zadevah se mora upoštevati samo ena volja — in ta je v tem primeru moja!"

Mati je prestrašeno pogledala hčer, ki je bila sicer tako ljubezniva z njo.

"Tako govoriš z menoj? S svojo materjo? Se obešaš na pooblastilo? Preklicala ga bom!"

V ženi je vzplamtel poslednji ostanek lastne volje, ki jo je zanetila preplašena ljubezen matere.

Bodi tako ali tako, deset let je le samostojno vodila tako veliko posestvo in ga obdržala na višku tudi v najhujših letih. — Zdaj je začutila poslednjo moč v sebi.

"Tako pa nisem mislila s tistim pooblastilom," je dejala z ostrim glasom. "Brezpravna nisem hotela postati in da bi mi lastna hči zapovedovala, tudi ne dopuščam! Lojze bo prišel!"

"Ne, ne bo prišel, vsaj v to hišo ne! Jaz tega ne dovolim, da veste, mati, in od mene zavisi to! Pooblastila ne morete več preklicati, ker ste ga dali za nedoločen čas. Prostovoljno bi odstopila, a vsa reč je preveč resna. Prosim vas, ostanite še nekaj minut, nato pojdite k Šobrovki, česar pač ne morem preprečiti. Seveda lahko pišete Lojzetu, če menite, da je to dobro zanj; denarja mu pa ne smete poslati."

Mati se je povrnila k mizi, a bila je še zmeraj nejevoljna. Trpka je dejala:

"Hči ne bi nikoli smela takole govoriti s svojo materjo. Kdo je zadnjih deset let vse prislužil in držal posestvo pokonci — ti ali jaz?"

"Vi!" je preprosto odvrnila Mina.

"No, tak bom imela vendar pravico poklicati svojega sina nazaj?"

Mina ni odgovorila. Mati je čakala. Ura je zdrknila za bitje. Nobene besedice ni bilo čuti. Ura je bila osem. Tako je minilo pet dolgih minut v molku. Na materinem obrazu je med obrvmi ostala jezna guba in krog ust se je krotovila trpka poteza. Krenila je proti vratom. Mina je ni več zadrževala.

Žena je šla čez dvorišče. Hlapec in dekla sta osupla zazijala vanjo. Pred vhomom je srečala nekega sosedo, ki jo je začuden vprašal, kam da gre tako kesno.

Zardela je in odvrnila, da ima neki popravek v vasi. Ko je sosed izginil za ovinkom, se je Boštjanka vrnila domov. Ob vso moč je prišla. Mina je še prav tako sedela za mizo. Komaj da je dvignila glavo, ko je mati tako brž prišla nazaj. Vedela je, da pride.

Mati je boječe pristopila.

"Ne morem; ne morem biti taka s teboj, kakršna si ti z menoj. Oh, Mina, zakaj tako močno sovražiš svojega brata?"

"Saj ne sovražim njega samega; sovražim njegovo razuzdanost. Ko bi se zdaj povrnil, bi bilo spet vse postareno. Nemarno bi živel, sramotil družino, okrajal bi nas, če ne bi drugače prišel do denarja, in Tonetu bi bil za slab zgled. In zato ne sme priti."

"Izgubil se bo!"

"Se je že. Dosti boljših ljudi se je že pogubilo, kot je Boštjanov Lojze."

Mati je tiho zaječala in se naslonila na mizo.

Mnia je nalahno vstala, položila roko materi na glavo in dejala žalostno in pomirjevalno:

"Glejte, mati, zdaj to ne gre in ne gre. Jaz sama si ne upam obvladati Lojzeta. Vso svojo moč moram imeti zbrano. — Jože je odpovedal."

Žena je dvignila objokan obraz.

"Kaj — kaj praviš?"

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. — Bodimo pripravljeni! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Mina ni odgovorila. Mati je čakala. Ura je zdrknila za bitje. Nobene besedice ni bilo čuti. Ura je bila osem. Tako je minilo pet dolgih minut v molku. Na materinem obrazu je med obrvmi ostala jezna guba in krog ust se je krotovila trpka poteza. Krenila je proti vratom. Mina je ni več zadrževala.

Žena je šla čez dvorišče. Hlapec in dekla sta osupla zazijala vanjo. Pred vhomom je srečala nekega sosedo, ki jo je začuden vprašal, kam da gre tako kesno.

Zardela je in odvrnila, da ima neki popravek v vasi. Ko je sosed izginil za ovinkom, se je Boštjanka vrnila domov. Ob vso moč je prišla. Mina je še prav tako sedela za mizo. Komaj da je dvignila glavo, ko je mati tako brž prišla nazaj. Vedela je, da pride.

Mati je boječe pristopila.

"Ne morem; ne morem biti taka s teboj, kakršna si ti z menoj. Oh, Mina, zakaj tako močno sovražiš svojega brata?"

"Saj ne sovražim njega samega; sovražim njegovo razuzdanost. Ko bi se zdaj povrnil, bi bilo spet vse postareno. Nemarno bi živel, sramotil družino, okrajal bi nas, če ne bi drugače prišel do denarja, in Tonetu bi bil za slab zgled. In zato ne sme priti."

"Izgubil se bo!"

"Se je že. Dosti boljših ljudi se je že pogubilo, kot je Boštjanov Lojze."

Mati je tiho zaječala in se naslonila na mizo.

Mnia je nalahno vstala, položila roko materi na glavo in dejala žalostno in pomirjevalno:

"Glejte, mati, zdaj to ne gre in ne gre. Jaz sama si ne upam obvladati Lojzeta. Vso svojo moč moram imeti zbrano. — Jože je odpovedal."

Žena je dvignila objokan obraz.

"Kaj — kaj praviš?"

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. — Bodimo pripravljeni! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Po zmerni ceni

se prodaja "beer dispenser", "show case", "steam table" in "circular heater". — Vpraša se na 911 Addison Rd.

Hiša za 2 družini

se prodaja zelo poceni. Nahaja se med St. Clair Ave. in Superior Ave., na E. 53 St. Poizve se na 6802 St. Clair Ave.

Dobroidočo

gostilno z licenco D-5, v prometnem kraju se prodaja. — Naslov se dobi v uradu "Enakopravnosti."

Imamo sledeče pralne stroje

Maytag — A. B. C. — Thor — Bandex — Canlon

Damo do \$30 za vaš stari pralni stroj.

Plačate na lahka mesečna odplačila.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave. 819 E. 185 St.

Preiskušena zdravila glavobola

Hank's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odmorč ženskemu

CENA 50c

MANDEL DRUG

SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
Pošiljamo po pošti

STENSKE KOLEDARJE

velike -- srednje -- majhne

si

TRGOVCI in OBRTNIKI

LAHKO NAROČIJO

pri

ENAKOPRAVNOSTI

6231 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 5311

Pokličite po telefonu in bo naš zastopnik prinesel vzorce, iz katerih si lahko izberete one, ki vam najbolj ugaajajo.

"Jože je odpovedal, mati. Žetve še počaka, nato pa pojde stran."

Žena je ko hrma obsedela. Sunkoma je izpregovorila:

"Jože pojde proč? Potem — potem smo izgubljeni!"

Nato je pogumno dejala Mina:

"Ne, mati, nismo izgubljeni! Le resni, težki časi se bodo začeli!"

12.

V tisti dobi niso v šolah skoraj nič gojili telesne nege. Nekoliko so pač potelovadili, če mogoče na nezdrav ali nepravilen način, nekoliko so podivjali okrog v četrtinki ure v odmoru — to je bilo vse! Sicer pa samo: tiho sedeti, imeti roke na klop, paziti, na pamet se učiti, slušati! Če je kdo svojemu sosedu kaj zašepetal, je bil že zelo kaznovan, češ, da šepeta; če je kdo le malo popackal zvezek, jih je dobil s palico. Na tak način so hoteli prav neumno vzgojiti podložne državljane.

Učitelji niso bili krivi. Od mladih nog niso videli nič boljšega, v pripravnih se niso nič drugače učili. Kakor neusmiljen bič je stal za njimi pravilnik, in le pravila in pravila in strah pred nadzorniki. Svobodnega razvoja niso nikjer trpeli.

Nekateri so bili izjeme. Ti so se zavedali, da nima otrok samo duše, katero moraš strahovati, marveč da ima tudi mlado telo, ki potrebuje luči, zraka, svobode, gibanja, trdnosti in moči. Učitelji, ki so se tega zavedali in tako delovali, so bili posebežni, smešni možiči, prenapeteži, ki

Proda se

gostilno, ki ima licenco D 1 in D 2 za pivo, vino in restavracijo. — Nahaja se na 1231 E. 61 St., na vogalu Edna Ave. — Vsa električna oprema. Zelo primeren prostor za "liquor". — Proda se za gotovino. — ENdicott 5812.

Imamo sledeče pralne stroje

Maytag — A. B. C. — Thor — Bandex — Canlon

Damo do \$30 za vaš stari pralni stroj.

Plačate na lahka mesečna odplačila.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave. 819 E. 185 St.

Preiskušena zdravila glavobola

Hank's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odmorč ženskemu

CENA 50c

MANDEL DRUG

SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
Pošiljamo po pošti

STENSKE KOLEDARJE

velike -- srednje -- majhne

si

TRGOVCI in OBRTNIKI

LAHKO NAROČIJO

pri

ENAKOPRAVNOSTI

6231 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 5311

Pokličite po telefonu in bo naš zastopnik prinesel vzorce, iz katerih si lahko izberete one, ki vam najbolj ugaajajo.